

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:3009

av Per Åsling (C)

Värdesäkring av den nationella ersättningen till jordbruket i norra Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att återställa det reala värdet av den nationella ersättningen till jordbruk i norra Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett jordbruk som är spritt i hela landet är en grundpelare för en aktiv och attraktiv landsbygd och har stor vikt ur ett beredskapsperspektiv. Det betyder att även jordbruket i norra Sverige är viktigt för den svenska livsmedelsförsörjningen. Dessa faktorer förklarar också varför Sverige har haft ett särskilt statligt stöd till jordbruket i norra Sverige sedan 1970-talet. I förhandlingarna om EU-medlemskapet uppnådde även Sverige tillsammans med Finland rätten att ha kvar ett särskilt nationellt finansierat stöd till det nordliga jordbruket.

Stödet vänder sig till flera produktionsgrenar men har sin absoluta tyngd riktad mot den hårt drabbade mjölknäringen. Produktionen inom det norrländska jordbruket (i princip de 7 nordliga länen) har gått tillbaka under senaste decennierna och i betydligt snabbare takt än i resten av landet.

Man kan belysa det med produktionsutvecklingen för mjölk.

Mjölkproduktion, Mkg

	Norrländ	Riket
2015	388	2 921
1996	472	3 258
Förändring 2015/1996	-18 %	-10 %

Jämfört med tiden för inträdet i EU har alltså mjölkproduktionen backat med 18 % i norra Sverige jämfört med 10 % för riket som helhet. Detta indikerar starkt att förutsättningarna för det norrländska jordbruket försämrats relativt sett under perioden. Tyvärr pekar siffran för hela landet även på att svensk produktion tappat

konkurrenskraft gentemot andra EU-länder vars mjölkproduktion (EU15) ökat med 15 % sedan 1996.

Stödet till jordbruket i norra Sverige har i princip legat still i nominella termer sedan EU-inträdet då en referensnivå om ca 318 Mkr sattes. Under senare år har utbetalningarna motsvarat omkring 300 Mkr och för 2016 höjdes anslaget i statsbudgeten till en nivå som motsvarar referensnivån. Denna förstärkning av anslaget var välkommen. Under åren 2016–2018 används den dock uteslutande till att kompensera företag som förlorar stödnivå i samband med en omläggning av stödområdesgränserna från och med 2016.

Sedan EU-inträdet 1995 motsvarar inflationsutvecklingen fram till och med 2016 en urholkning av referensnivån för Norrlandsstödet med 19 % enligt SCB. Det är sannolikt att den reala urholkningen av stödnivån är en viktig förklaring bakom tillbakagången i det norrländska jordbruket. För att återvinna konkurrenskraft bör en värdesäkring av Norrlandsstödet säkerställas. Detta skulle innebära att dagens stödnivå på 318 Mkr höjs till cirka 395 Mkr i dagens penningvärde.

Per Åsling (C)